



Guía Docente				
Datos Identificativos			2018/19	
Asignatura (*)	Sistemas políticos comparados		Código	615G01202
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descriptoros				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Miguez Gonzalez, Santiago	Correo electrónico	santiago.miguez@udc.es	
Profesorado	Miguez Gonzalez, Santiago	Correo electrónico	santiago.miguez@udc.es	
Web	http://www.sociologia.udc.es/			
Descrición xeral	O principal obxectivo desta materia é a de proporcionar un coñecemento básico e relevante sobre os sistemas políticos contemporáneos, con especial énfase na súa evolución actual, desenvolvendo a capacidade para a análise comparada. Seguindo varios modelos de análise das diferentes dimensións dos rexímenes políticos (institucións, procesos políticos, cultura política, etc.) estudaranse con especial atención os rexímenes democráticos occidentais. Asemade farase unha aproximación a realidade actual dos rexímenes políticos doutras rexións (America Latina, Africa etc.).			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A10	Introducción a las teorías sobre el poder, la legitimidad y el Estado. Formas de organización política y su evolución histórica, con especial atención a los sistemas contemporáneos.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B12	Trabajo en equipo.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Descibir e analizar os diferentes elementos que compoñen os principais sistemas políticos contemporáneos.	A10		
Recoñecer a complexidade dos procesos políticos nos rexímenes democráticos actuais e saber aplicar instrumentos analíticos adecuados e de uso común nos estudos de ciencia política		B27	
Coñecer e saber empregar os principais recursos na procura de información en diferentes fontes secundarias para a análise das diferentes dimensións dos sistemas políticos actuais.	A17		
Saber empregar axeitadamente e de forma crítica a información recollida nas principais fontes de información (bibliotecas, internet, etc) para levar un análise comparativo dos rexímenes políticos actuais.		B5	
Saber manexarse cos principais recursos e aplicacións para conseguir datos secundarios fiables	A17		C3
Demostrar un dominio básico dos instrumentos de comparación específicos da ciencia política	A15		
Saber levar a cabo unha análise comparativa das principais institucións políticas dos rexímenes democráticos actuais	A8		



Presentar axeitadamente un traballo de análise comparado realizado individualmente ou en grupo		B12	
Saber interpretar a situación actual dos sistemas políticos seguindo unha análise sistemática.		B3	
Recoñecer e saber empregar os principais indicadores que conforman a cultura política			C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. O análise comparado e a teoría política	1. A política como obxecto de estudo. 2. Natureza e caracteres do método comparado. 3. Antecedentes. Aristóteles: A política. Maquiavelo: O príncipe. Montesquieu: O espírito das leis. Tocqueville. A democracia en América. 4. A revolución behaviorista. 5. Novos enfoques. Formulación de teorías e análise empírico. 6. Tipos de estudo. Casos e variables. Causalidade: condicións necesarias condicións suficientes. 7. Clasificacións e tipoloxías. 8. Recursos e principais fontes de información.
2. Os sistemas políticos do mundo	1. A política como variable independente. 2. A teoría de sistemas aplicada ao análise político. 3. Elementos dos sistemas políticos: actores, institucións e cultura política. 4. A dinámica do sistema político. 5. Institucións extractivas vs. inclusivas. 6. Tipoloxías de sistemas políticos: democracias, rexímenes autoritarios e tipos híbridos. Distribución por áreas xeográficas. 7. Globalización e política.
3. Rexímenes autoritarios e sistemas híbridos	1. Definicións e tipoloxías: dictaduras, autoritarismos tradicionais e modernos e sistemas totalitarios. 2. Metodoloxía e elementos teóricos para o estudo dos sistemas non democráticos. 3. Do autoritarismo á democracia: apertura, liberalización e democratización. 4. Excursus sobre o franquismo e a transición a democracia en España.
4. As democracias. Definición, antecedentes e requisitos	1. Participación e democracia. 2. Democracia directa e democracia representativa. Mandato imperativo e mandato representativo. 3. Antecedentes históricos. A democracia ateniense. Roma: de polis a imperio. 4. Os sistemas democráticos actuais. Definición mínima: a democracia como método. 6. Requisitos: participación, oposición, dereitos e liberdades. 7. Medicións do grao de liberdade e da calidade das democracias.
5. Democracias mayoritarias e democracias de consenso	1. Democracias mayoritarias versus democracias consensuais. 2. O modelo mayoritario no Reino Unido e Nova Zelandia. 3. O modelo consensual en Suíza e Bélxica.
6. Sistemas de partidos. Modelos bipartidistas e multipartidistas	1. O número efectivo de partidos. 2. As dimensións do conflito partidista. 3. Perspectiva comparada.
7. Sistemas electorais	1. Elementos dos sistemas electorais. 2. Modelos maioritarios e proporcionais. 3. O sistema electoral do Reino Unido. 4. O sistema electoral dos Estados Unidos de Norteamérica. 5. O sistema electoral da República Francesa. 6. O sistema electoral de España. 7. O sistema electoral da República Federal Alemana. 8. O sistema electoral da República Italiana.



8. Modelos de poder executivo	1. Teoría das coalicións. 2. Incentivos para a formación de gabinetes de minoría e sobredimensionados. 3. Perspectiva comparada.
9. Relacións entre o executivo e o lexislativo	1. Formas de goberno parlamentario e presidencial. 2. Separación de poderes e equilibrio de poder. 3. Perspectiva comparada.
10. División do poder. Estados federais e unitarios	1. Os contrastes federal-unitario e centralizado-descentralizado. 2. Institucións dos Estados federais. 3. Perspectiva comparada. 4. España e o modelo autonómico
11. Parlamentos	1. Unicameralismo e bicameralismo. 2. Variedades do bicameralismo. 3. Perspectiva comparada.
12. Constitucións: procedementos de enmenda e revisión xudicial	1. Constitucións escritas e non escritas. 2. Constitucións flexibles e ríxidas. 3. Revisión xudicial. 4. Rixidez constitucional e revisión xudicial. 5. Perspectiva comparada.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 A10 A17 C4	43	0	43
Proba obxectiva	A8 A10 B3 B27	5	60	65
Traballos tutelados	A15 A17 B3 B5 B12 C3	9	25	34
Presentación oral	A8 A10 A17 B3	5	0	5
Atención personalizada		3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición impartida polo profesor/a baseada no uso da palabra e apoiada en materiais gráficos e resumos informativos.
Proba obxectiva	Proba escrita utilizada para a avaliación do aprendizaxe.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade sobre a súa aprendizaxe. Consistirá na presentación dun traballo escrito de extensión non superior a quince páxinas de texto pero que poderá incluír anexos con datos, taboas, figuras, etc sen límites de extensión.
Presentación oral	Complemento obrigatorio do traballo tutelado consistirá na presentación oral do traballo tutelado na aula.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Presentación oral	A atención personalizada ao alumno realízase en relación co conxunto de actividades que comprende a materia. Dita atención prestarase na resolución de dúbidas que poidan xurdir durante na realización das lecturas, os traballos tutelados e as presentacións orais.

Avaliación



Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A8 A10 A17 C4	A asistencia ás sesións maxistrais considérase unha actividade obrigatoria que computará a efectos de avaliación	5
Proba obxectiva	A8 A10 B3 B27	Proba de avaliación global sobre os contidos da materia que se realizará ao final do curso	65
Traballos tutelados	A15 A17 B3 B5 B12 C3	Traballos escritos realizados de forma individual ou en grupo adicados a analizar aspectos relevantes dos sistemas políticos obxecto de estudo e presentados cunha metodoloxía comparativa	25
Presentación oral	A8 A10 A17 B3	Consistirá na presentación pública en clase do traballo de fin de curso así como de cuestións de actualidade relacionadas cos contidos da materia (partidos, eleccións, etc.)	5

Observacións avaliación



1) Asistencia

e participación na clase. A asistencia a clase é obrigatoria. A participación terase en conta na nota final.

2)

Traballos de fin de curso. Supoñen a posta en práctica dos coñecementos adquiridos. As normas para a súa realización e os principais recursos de Internet pódense consultar na plataforma Moodle. Os traballos presentaranse públicamente na clase. Estas presentacións terán lugar dende a segunda semana de abril. Os traballos entreganse a través da plataforma Moodle en formato PDF, antes das 14 horas do 20 de Maio. Poden representar ata o 25% da nota final da asignatura.

3) Tareas

e lecturas. Aos efectos da avaliación continua o seu control realizarase con probas presenciais que poderán ser tipo test. Poderase empregar material de apoio. A nota desta parte valerá para ponderar ata un 15% a nota do examen final.

4) Examen

parcial. Inclúirá os temas tratados ata a última semana de marzo. Celebrarase na primeira semana do mes de abril, antes das vacacións de Semana Santa. Constará de dúas partes. A primeira estará integrada por dúas baterías de preguntas tipo test e un exercicio práctico de cálculo de índices para o análise político (número efectivo de partidos, desproporcionalidade, dominio do executivo, etc.) A segunda parte incluírá varias preguntas de desenvolvemento. Para superar o examen é necesario obter un 5,5 na primeira parte do mesmo.

5) Examen

final. Terá unha sistemática similar ao examen parcial. Para aprobalo será necesario obter un 5,5 na primeira parte do mesmo. A nota do examen pode supor ata un 70% da calificación final.

Para superar a materia é imprescindible aprobar o examen final.

Segunda

oportunidade: Os traballos de fin de curso son válidos nesta convocatoria. Os/as que non foran quen de aprobar os traballos poderán volver a presentalos seguindo as indicacións do profesor. Para iso deberán solicitar unha tutoría co profesor da asignatura



Fontes de información

Bibliografía básica	- LIJPHART, A. (2000). Modelos de democracia. Formas de gobierno y resultados en treinta y seis países. Barcelona, Ariel. - CARAMANI, D. (2017). Comparative Politics. Oxford, Oxford University Press - DURAN CENIT, M., y Inmaculada SZMOLKA VIDA(eds.)A (2015). Política comparada y sistemas políticos: operando con datos e indicadores. Granada, Universidad de Granada
Bibliografía complementaria	- Acemoglu, D. y James A. Robinson (2012). Por qué fracasan los países. Los orígenes del poder, la prosperidad y la pobreza. Barcelona, Deusto - ALCÁNTARA M. (ed.) (2000). Sistemas políticos de América Latina. Madrid, Tecnos. - DELGADO, I., P.CHAVARRI Y P. OÑATE (2002). Sistemas de organización política contemporánea. Madrid, UNED. - Gandhi, J. y Rubén Ruíz Rufino (eds.) (2015). Routledge Handbook of Comparative Political Institutions. Oxon, Routledge - Goodin, R. y Hans-Dieter Klingemann (eds.) (2001). Nuevo manual de Ciencia Política. Madrid, Istmo. - Hague, R. y Martin Harrop (2013). Comparative Government and Politics. Hampshire, Macmillan Publishers - Landman, T. (2011). Política Comparada. Madrid, Alianza - Meredith,M (2011). Africa. Una historia de 50 años de independencia. Intermon-Oxfam - O'Neill P.H. (2013). Essentials of Comparative Politics. New York, W.W. Norton - PASQUINO, G. (2004). Sistemas políticos comparados. Francia, Alemania, Gran Bretaña, Italia y Estados Unidos. Buenos Aires, Prometeo - Sánchez Melero, G. (2014). Sistemas políticos en Europa. Valencia, Tirant Lo Blanch - Sánchez de Dios, M. (2012). Política Comparada. Madrid, Síntesis

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística aplicada ás ciencias sociais 1/615G01101

Introdución á ciencia política e da administración/615G01106

Hª política e social contemporánea/615G01109

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías